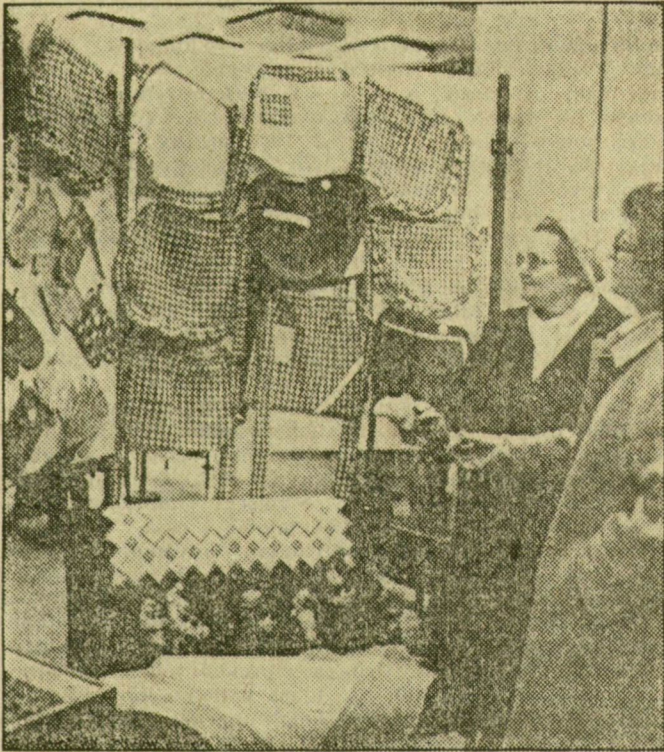

Évente egyszer

Somogyi Károlyné felvétele

Az idősek klubjai Szegeden több mint 300 taggal működnek, akik az ott töltött napokat igyekeznek hasznos munkával eltölteni. Ezenként egy alkalommal rendszeresen bemutatják azokat a kézmunkákat, horgolásokat, kötött és varrott ruházati cikkeket, amiket a hosszú hónapok alatt készítettek. A technika házában tegnap délen nyílt meg az idős emberek munkáiból kiállítás, amelyet december 4-éig tekinthetnek meg az érdeklődők, naponta 10-től délután 6 óráig.

Búcsúztatás — kinevezés

A postaigazgatóság vezető beosztású munkatársai, a három dél-alföldi megye állami és társadalmi szervezeteinek képviselői búcsúztatták tegnap, hétfőn Szegeden *Rózsa Istvánt*, aki 1973 óta volt a Szegedi Postaigazgatóság vezetője, s most vonult nyugállományba. Az ünnepségen *Doros Béla*, a Magyar Posta elnökének általános helyettese, *Péntek Petronella*, a postászakaszvezető központi vezetőségének titkára, *Bartha László*, a Csongrád megyei pártbizottság titkára, *Mára Péter*, a postaigazgatósági pártbizottság titkára és *Lénárd László* igazgatóhelyettes mondott méltató szavakat, s köszöntötte a kinevezését tegnap átvett új igazgatót. Gyimesiné Etsedy Sarolta 1980 óta gazdasági helyettese volt elődjének.

A nyugállományba vonult igazgatónak az ünnepségen — melyen részt vett *Székelly Sándor*, a városi pártbizottság első titkára, *Papí József*, a megyei és *Papp Gyula*, a városi tanács elnöke — *Doros Béla* nyújtotta át az *Aprilis Negyediké Erdemrendet*.

Szabadtéri pedig kell — csak másmilyen

Országos tanácskozás Szegeden

A magyarországi szabadtéri színházszászról szervezett országos tanácskozás (a TIT, a Színházművészeti Szövetség, a Színházi Intézet és a szegedi szabadtéri igazgatóság rendezvénye) első napján, vasárnap, színház-történelmi, *Czanner Mihály* tartotta a szabadtéri színház történelmi tényeit sorakoztató előadást, *Bögel József* pedig képet festett — egyes vélemények szerint a kelleténél több rózsaszínnel — az elmúlt szezonról. (Lehet saját véleményt alkotni, Bögel József megjelent a *Színház* című lapban.) Tegnap délelőtt viszont csupa olyan ember referátuma hangzott el, akik — közvetlen érdekeltjeik miatt, avagy másért — közvetlen kérdésekben, illetve költői citátumvariációkban fogalmazták mondanivalójukat. *Kell-e nekünk szabadtéri színház?* — kérdezte *Békés András* rendező; „*Szeretném, ha szeretnénk!*” — válaszolt mintegy *Koltay Gábor*, a budapesti igazgató; *Miért kell nekünk szabadtéri?* — tette föl mind-ezek után a maga kérdését *Nikolényi István*, a szegedi igazgató. A tudósítónak pedig van szerencséje arról tájékoztatni a szélesebb publikumot, hogy mindhárom, sőt mindannyian a hozzászólók — a pénzről beszéltek.

Természetesen a végtelen egyszerűséggel hamisan tájékoztatnánk; pontosítunk: a hétfő délelőtti tanácskozáson a szabadtéri színházszakemberei (hivatásosok), valamint a mecénások (hivatalosok), meg a pályaszéli elkötelezett drukkerek központi témája az volt, ami fűrt, a címben olvasható: *hogyan kellene szabadtéri színházszász! Csak másmilyen.* Hogy mégis — milyen? Ennek meghatározásához kell sokat beszélni a pénzről, pontosabban a hiányról. (Muszáj, mondta volna *Nemeskürty István* tanár úr, a kétnapos konferencia elnöke, ha nem ő lenne, vagyis nem éreznék kötelezőnek az ennél sokkal árnyaltabb fogalmazást. Inkább azt mondta, hogy a színházi szakemberek — sajnos — kénytelenek a pénzről beszélni, pedig *ő sokkal nyugodtabb lenne, ha gazdasági-pénzügyi szakemberek beszélnek legalább ennnyit a kultúráról...*) Még pontosabban: arról a gazdasági-társadalmi-politikai közegről muszáj beszélni, amelyben kimondani éppen meg lehet, hogy *kell* (nekünk szabadtéri, avagy egyéb művészetek), ám ettől még egyáltalán nem biztos, hogy *lesz* is, és a legbizonytalanabb, hogy: *milyen?* És most tessék meglepődni: a tanácskozás mégsem vedlett át a minálunk mostanában divatos, általánosságban semmitmondó társadalombírálatra, nem vált partalanná, ellenkezőleg, épkezláb, majdnem egészen *konkrét programokat* fogalmazott.

Békés András például — a többi között — azt mondta, hogy sokéves tapasztalatai szerint azok a szabadtéri színházszász intézmények igazán életképesek, amelyek valamely meghatározott, hosszú távra szóló „szerepelképzeles”, kimunkált cél- és eszmerendszer szerint dolgoznak. Ilyen nyári színház volt Szentendrén,

Gyulán, Szegeden — mondta az Operaház főrendezője. Abban a pillanatban, ahogy a folyamatosságból kiszakad a színház, zavarok támadnak körülötte, társadalmilag megkérdőjeleződik. Ezért (is): *szakszerűen kell színházat csinálni.* A szakszerűség egyik összetevője, hogy ahol a kultúra-művészet megindít egy pénzszerző, anyagi hasznot is hozó folyamatot, ott ézt a pénzt nagyrészt a kultúrára kell fordítani. Ha a pénz, ki tudja, hová, de máshová megy, azonnal kételyek támadnak a kultúra szükségességéről. *Koltay Gábor* — a költői cím dacára — még földönjáróbban folytatta a gondolatot, konkrét, *strukturális változtatásokat* igénylő javaslatokkal.

Az adminisztratív köztöttegek között vergődő, a közvetítő intézményekkel körülvelet színház csak *másfajta intézményszerkezet* részeként, olyanfajta önállósággal élhetne meg, mondta, amelyben a költségvetési támogatás mellé a maga szerezte forrásokból önmagát, belülről, folyton megújíthatná. Önállóan tervezhetne, gazdálkodhatna forringtonveleivel, valamint saját devizájával (részleges külkereskedelmi jog!) — és mégsem kommercializálódna. *Nikolényi István* tekintélyes számú statisztikai adattal bizonyította, hogy a *nyári színházak nagyobb hatékonysággal* (értsd: arányosan nagyobb, az állami támogatáshoz mért bevételeikkel) *dolgoznak, mint a közsínházak.* Rehabilitációjuknak eljött az ideje, meg annak is, hogy ne csak részleteiben, hanem egészen legyzen kitalálva (a közsínházhoz viszonyítva), *mennyiben más, és valójában milyen* a szabadtéri színházszász. Mert, hogy most a szakmai fogadtatása legalább olyan kialakult, mint a saját esztétikája...

Venesz Ernő, a soproni ünnepi hetek igazgatója kifejezésre juttatta örömet, hogy a konferencián mindenki ugyanazt mondja — egyedieségről, másságról, minőségéről, érdekazonosságról; akkor ez — tén igaz. Miért nem lehet megcsinálni? — misszióba.

Sulyok Erzsébet

Képernyő

Kijött rajtam a Spéter-baj. A tragikus este óta szinte rá se bírok nézni a televízióra, így az elmúlt héten csak egy-egy véletlen pillantás erejéig bambultam a képernyőre. Láttam rajz-filmtörödeket, egy kis reklámot, néhány szelvény híradót, de egyik sem ivódott belém oly intenzitással, mint itatósba egykori, folyton csöpögő töltőtollamból a tinta. Két ok lehet: vagy nem volt megtöltve (mármint a tévé) vagy a Spéter-baj. Az itatós hasonlatnál maradva egy dolgot azért vilámlágyorsan fölszippantottam: *Növényi Norbert* északa fölébresztette a testvérét, nyakába vette és kétszázszor guggolt vele. Mert nem tartotta elegendőnek a napi hatórás, embeletti edzésunkat, s felt, hogyha nyugton fekszik ágyában, akkor nem lehet olimpiai és világbajnok. Csütörtökön délután

Guggolunk-e kétszázszor?

hathor adta ezt a riportműsor a televízió egyes programja — *Milyen ember a sportoló?* — bár főműsoridőben is sugározhatták volna, mandjuk egy lapos krimi helyett. Hogy miért? Mert soha nem volt fontosabb kifejezésre juttatni itt és most, Magyarországon, a személyi jövedelemadó bevezetésének hajnalán, hogy küzdeni kell. El kell mondani *Madáchesaj* és *Adyval* — kik tragikus következtetések után is a mégis-morálra esküdtek — és hangoztatni kell *Növényivel* vagy *Balczóval*, hogy tartást kellene találnunk magunkban. A világ élvonalában teljesítő példaadók azért is vannak ugyanis, hogy erőt merítsünk onadásukból, a mi hétköznapi teljesítményeink minél jobb megvalósításához.

Növényi nem kétszázszor guggolt, ezt az alakot a sportolói zsargon nem ismeri. A munka ugyanis tárgyasul, legyözendő és letudott anyag lesz. Ezért hangzik így — a nyelvtilánllag helytelen — kijelentés: *húszat nyomtam, ótszázat mentem, kétszázat guggoltam.* Azt kívánom, hogy legyen ennyire legyözendő anyag minden munka számunkra, és akkor megbecsülhető lesz mindannyiunk számára a grammatikai vétség.

De sajnos egyelőre az a helyzet, hogy a munkában gyakran a szándék, a beszédben a használat nem tisztá. Meg kellene keményedni. Talán éppen úgy, hogy minden nap megkérdéznénk magunktól: *guggolunk-e kétszázszor?*

D. I.

Örök fényt tízmillióért

A szombati estébe hajló délután: fél 6-tól *Rékai Gábor* műsora, a *Mozaik* a Petőfi-udon. Az egészen nyíltan föl vállalt, mind elterjedtebb „csevegő” magazinműsor mozaikkockái közül már a másodikban mint a tömegkommunikációból kellőképpen ismerni illő tényt közlik velem a hollandias festő esetét. Ki Magyarországon autóbaleset következtében eltűnt képeért ajánlott föl a nyomravezőtőnek bizonyos summát. Méghozzá az *Örök fény* elnevezésű festményért a Daily News-ban állítólag tízmillió forintot — de a Népszabadsággal már gondjai adódtak. Megtudhatjuk ugyanis, hogy a hirdetésfelvevő hölgy kifejezetten sokallotta a Konig úr által bemondott összeget, s jó magyar hivatalnoki demokratizmussal — lakonikusan tiz-czerre javította az összeget, irrealisnak gondolván amannyit — s önreklámnak az egész akciót.

desen meghűző jelenség. Az, hogy a Konig úrnak hosszú időre kószott-kvártelety adó budapesti családnal sorra-rendre, éjjel-nappal, csengett a telefon. Hogy egyre többen vélték megtalálni az Örök fényt. Majd pedig, hallhattuk a *Mozaik*-ban, két pártra szakadt a jó hollandus piktor, ki ily módon alkotá meg önön művész-mitoszát, a másik meg ügyefogyott, szerencsétlen kökternek, aki itten nálunk ebben a szép hazában ügyeskedni akarna, de mi atlátunk ám bizony a szilán, na tünés haza, ócsi, máskor korábban bujj elő a szelmalmaid mögül, ha bennünket át akarsz vágni. Bármennyire is borzalom: mindkét vélekedés, sőt, attitűd több mint jellemző. Igaz-ezre javította az összeget, irrealisnak gondolván amannyit — s önreklámnak az egész akciót.

Rádiófigyelő

Annak külön örültem, hogy a szóban forgó festmény címe: *Örök fény.* A fény, *Goethe* óta pláne tudhatjuk, világosságot, a világosság pedig mindenkori értelmet és tudatos emberiséget jelent, ha pedig mindezt örök... Nem volt szerencsém látni a képet és sajnos, az egész hajchíről csak utólag, most a rádióból értesültem, de azért mégis, Örök fényt tízmillióért... Keveslem.

Domonkos László

Vinkler László emlékére

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola I. számú gyakorlatiskolájában *Vinkler László*-emlékhetelyt rendeztek be, ahol a művész hagyatékából válogatott alkotások láthatók. A megnyitás holnap,

szérdán délben 1 órakor lesz. Az iskola tanulóinak rajzából egy hét múlva, december 8-án rendeznek kiállítást a Juhász Gyula Művelődési Központban — *Vinkler László* emlékére.

December első felének színházi műsora

Elszején, kedden a Nagyszínházban este 7 órakor *Igor herceg* (Juhász—Jancsó bérlet). Kisszínházban fél 6-kor *Irma*, te édes (Móra 1. bérlet). Másodikán, szerdán a Nagyszínházban este 7 órakor *Hamlet* (Uray 1—2. bérlet), a Kisszínházban 7 órakor *Komámasszony*, hol a stukker? (bérletszünet). Harmadikán, csütörtökön a Nagyszínházban délelőtt fél 11-kor *Cosi fan tutte* (nyugdíjas bérlet), a Kisszínházban délután 4 órakor *Koldus és királyfi* (bérletszünet). Negyedikén, pénteken a Kisszínházban délelőtt 10 órakor *Koldus és királyfi* (bérletszünet), a Klubszínpadon este 8-kor *Melina*. Ötödiken, szombaton a Nagyszínházban este 7 órakor *A bolygó hollandi* (Somlay 1—2. bérlet), a Kisszínházban délután fél 4-kor *Koldus és királyfi* (bérletszünet), a Klubszínpadon este 8 órakor *Az örült és az apáca* (bérletszünet). Hatodikán, vasárnap a Nagyszínházban délután 3 órakor *A bolygó hollandi* (Katona bérlet), a Kisszínházban este 7 órakor *Komámasszony*, hol a stukker? (Ady 1. bérlet). Hetedikén, hétfőn a Kisszínházban este 7 órakor *Nemet nyelvű társulat vendégjátéka* — *Don Juan aus dem Krieg* (bérletszünet). Kilencedikén, szerdán a Nagyszínházban este fél 8-kor *Hair* — *Diszeloadás* (bérletszünet), a Kisszínházban délután 4-kor *Irma*, te édes (Móra 2. bérlet). Tizenegyedikén, pénteken a Nagyszínházban este 7 órakor *Pillangókisasszony* (Kodály bérlet), a Kisszínházban 7 órakor *Irma*, te édes (Uray 2. bérlet), a Klubszínpadon este 8 órakor *Az örült és az apáca* (bérletszünet). Tizenkettedikén, szombaton a Nagyszínházban délután 3 órakor *Hamlet* (Jászai—Csontos bérlet), a Kisszínházban 7 órakor *Irma*, te édes (Bérletszünet), a Klubszínpadon este 8 órakor *Melina*. Tizenharmadikán, vasárnap délután fél 3 és este 7 órakor *Csárdáskirálynő* (bérletszünet). (x)